

**Ollscoil na hÉireann
National University of Ireland**

2010 agus 2011

Rialacha Cláraithe OÉ

OLLSCOIL NA HÉIREANN
National University of Ireland

RIALACHA CLÁRAITHE

2010 agus 2011

49 Cearnóg Mhuirfean, Baile Átha Cliath 2
T: (+353 1) 439 2424; F: (+353 1) 439 2466
registrar@nui.ie; www.nui.ie

NA COMH-OLLSCOILEANNA
NUI Constituent Universities

An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
University College Dublin
Fón: (+353 1) 716 7777 Gréasán: www.ucd.ie

Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
University College Cork
Fón: (+353 21) 4903000/4276871 Gréasán: www.ucc.ie

Ollscoil na hÉireann, Gaillimh
National University of Ireland, Galway
Fón: (+353 91) 524411 Gréasán: www.nuigalway.ie

Ollscoil na hÉireann, Má Nuad
National University of Ireland, Maynooth
Fón: (+353 1) 6285222 Gréasán: www.nuim.ie

NA COLÁISTÍ AITHEANTA
NUI Recognised Colleges

Coláiste Ríoga na Máinleá in Éirinn
Royal College of Surgeons in Ireland
Fón: (+353 1) 4022100 Gréasán: www.rcsi.ie

Coláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha
National College of Art and Design, Dublin
Fón: (+353 1) 6364200 Gréasán: www.ncad.ie

Coláiste Ósta na Sionna
Shannon College of Hotel Management
Fón: (+353 61) 712213 Gréasán: www.shannoncollege.com

An Foras Riaracháin
Institute of Public Administration
Fón: (+353 1) 2403600 Gréasán: www.ipa.ie

Institiúid diagachta is Fealsúnachta Bhaile an Mhuilinn
Milltown Institute of Theology and Philosophy
Fón: (+353 1 277 6300) Gréasán: www.milltown-institute.ie

COLÁISTE DE CHOMH-OLLSCOIL
College of Constituent University

Coláiste San Aingeal, Sligeach
St. Angela's College, Sligo
(Coláiste d'Ollscoil na hÉireann, Gaillimh/College of NUI, Galway)
Fón: (+353 71) 452433 Gréasán: www.stangelas.com

CLÁR NA NÁBHAR

Roinn

Leathanach

1	Ollscoil na hÉireann (OÉ/NUI)	7
2	Dámha/Coláistí na gComh-Ollscoileanna agus na gColáistí Aitheanta	8
3	Scrúduithe agus ábhair a nglactar leo do chúiseanna clárúcháin máithreánaigh	9
4	Riachtanais máithreánaigh Dáimhe/Choláiste (Riachtanais iontrála íosta)	12
5	Riachtanas na Gaeilge	15
6	Riachtanas na Tríú Teanga	17
7	Riachtanas an Bhéarla áit nach é an Béarla an Chéad Teanga	19
8	Máithreánach d'íarrthóirí faoi lagú éisteachta	21
9	Máithreánach ar Bhlianta Aibí	21
10	Máithreánach ar chríochnú Chúrsa Rochtana OÉ	21
11	Máithreánach do shealbhóirí cáilíochtaí HETAC (NCEA)	22
12	Máithreánach do shealbhóirí FETAC (NCVA) ag Leibhéal 5 nó Leibhéal 6	22
13	Eolas don Lár-Oifig Iontrála (CAO)	22
14	Aguisín 1: Cáilíochtaí Eorpacha agus Idirnáisiúnta a ghlactar don Máithreánach	23
15	Aguisín 2: Eolas ar Riachtanais Mháithreacháin OÉ do shealbhóirí cáilíochtaí an Aontais Eorpaigh agus an Dioplóma idirnáisiúnta	23

OLLSCOIL NA HÉIREANN

National University of Ireland

Bunaíodh Ollscoil na hÉireann faoi Acht Ollscoileanna na hÉireann, 1908. Athstruchtúradh í faoi Acht na nOllscoileanna, 1997, agus anois tá ceithre Chomh-Ollscoil inti, maraon le cúig Choláiste Aitheanta agus Coláiste amháin de Chomh-Ollscoil. Tá na Comh-Ollscoileanna agus Coláistí Aitheanta luaite thíos anseo.

1.1 Is iad seo a leanas Comh-Ollscoileanna OÉ:

An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
Ollscoil na hÉireann, Gaillimh
Ollscoil na hÉireann, Má Nuad

1.2 Is iad seo a leanas Coláistí Aitheanta OÉ:

Coláiste Ríoga na Máinleá in Éirinn
An Coláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha
Coláiste Ósta na Sionna
An Foras Riaracháin
Institiúid Diagachta agus Fealsúnachta Bhaile an Mhuilinn

1.2a Coláiste de Chomh-Ollscoil

Coláiste San Aingeal, Sligeach
(Coláiste d'Ollscoil na hÉireann, Gaillimh)

1.3 Aois ag Iontráil i gComh-Ollscoil nó Coláiste Aitheanta

De ghnáth caithfidh aois a seacht mbliana déag a bheith sroichte ag mic léinn faoin 15 Eanáir i ndiaidh dul isteach i gComh-Ollscoil nó Coláiste Aitheanta de chuid na hOllscoile dóibh. Nuair atá iarrthóir faoin aois sin ag iarraidh dul isteach i gComh-Ollscoil nó Coláiste Aitheanta, caithfear iarratas ar leith a dhéanamh d'Uachtarán/Stiúrthóir na hinstiúide atá i gceist.

1.4 Srian ar Iontráil do Dhámha

Ó tharla go bhfuil cead isteach iomaíoch ann do thromlach na nDámh sna Comh-Ollscoileanna agus Coláistí Aitheanta, ba chóir d'iarrthóirí cóip de na riachtanais agus gnásanna iontrála a fháil ó Chláraitheoir an Choláiste atá i gceist. Ní hionann riachtanais íosta do Mháithreánach a chomhlíonadh agus a chinntiú go nglacfar go huathoibreach le mic léinn in aon Chomh-Ollscoil nó Coláiste Aitheanta de chuid OÉ.

Nóta: *Tá na dámha a ndéantar tagairt dóibh sa leabhrán seo, maidir le riachtanais máithreánaigh, faoi mar a luaitear i Reachtaíocht OÉ iad. Níl aon tionchar ag na hathruithe i struchtúr na ndámh i gcuid de na Comh-Ollscoileanna ar riachtanais an Mháithreánaigh.*

COLÁISTÍ/DÁMHA NA GCOMH-OLLSCOILEANNA AGUS NA GCOLÁISTÍ AITHEANTA AGUS CÚRSAÍ LENA MBAINÉANN NA RIALACHÁIN

- 2.1 An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath -**
Coláistí: Ealaíona & Léann Ceilteach; Gnó & Dlí; Innealtóireacht, Eolaíochtaí Matamaiticiúla agus Fisiciúla; Eolaíochtaí Daonna; Eolaíochtaí Saoil.
- 2.2 Coláiste na hOllscoile, Corcaigh**
Coláistí: Ealaíona, Léann Ceilteach & Eolaíochtaí Sóisialta; Gnó & Dlí; Leigheas & Sláinte; Eolaíocht, Innealtóireachta & Eolaíocht Bhia.
- 2.3 Ollscoil Na hÉireann, Gaillimh**
Coláistí: Ealaíona, Eolaíocht Sóisialta & Léann Ceilteach; Gnó, Beartas Poiblí & Dlí; Innealtóireacht & Faisnéisíocht; Leigheas, Altranas & Eolaíochtaí Sláinte; Eolaíocht.
- 2.4 Ollscoil na hÉireann, Má Nuad**
Dámha: Ealaíona; Léann Ceilteach & Fealsúnacht; Eolaíochtaí Sóisialta; Eolaíocht & Innealtóireacht.
- 2.5 Coláiste Ríoga na Máinleá in Éirinn**
Cúrsaí bunchéime agus iarchéime sa Leigheas agus Eolaíochtaí Leighis a bhaineann leis.
- 2.6 An Coláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha**
Cúrsaí bunchéime agus iarchéime sa Mhínealaíon, Dearadh agus Oideachas Ealaíne agus Deartha.
- 2.7 Coláiste Ósta na Sionainne**
Cúrsaí bunchéime i nDámh na Tráchtála.
- 2.8 An Foras Riaracháin**
Cúrsaí bunchéime agus iarchéime sna hEalaíona agus i dTráchtáil.
- 2.9 Institiúid Diagachta agus Fealsúnachta Bhaile an Mhuilinn**
Cúrsaí bunchéime agus iarchéime sa Diagacht, Fealsúnacht agus Spioradáltacht.
- 2.10 Coláiste San Aingeal, Sligeach**
Coláiste d'Ollscoil na hÉireann, Gaillimh
Cúrsaí bunchéime agus iarchéime i nDámh na nEalaíon agus san Altranas.

SCRÚDUITHE AGUS ÁBHAIR A NGLACTAR LEO DO CHÚISEANNA CLÁRÚCHÁIN MÁITHREÁNAIGH

Is féidir le mic léinn riachtanais chlárúcháin máithreánaigh a shásamh mar seo a leanas:

3.1 Ar thorthaí scrúdú na hArdeistiméireachta:

Glacfar le gach ábhar i Scrúdú na hArdeistiméireachta do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh ach tá na heisceachtaí agus na srianta seo a leanas i bhfeidhm:

- (i) Ní ghlacfar le Gaeilge - Bonnleibhéal do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh;
- (ii) Glacfar le Matamaitic (Gnáthleibhéal Malartach; Bonnleibhéal) do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh, ach ní mar mhalairt don ábhar Matamaitic i ndámha nó cúrsaí ina bhfuil an t-ábhar Matamaitic mar riachtanas iontrála faoi láthair;
- (iii) Ní aithnítear Eacnamaíocht Bhaile (Ginearálta) (nach raibh ann i ndiaidh na bliana 2003) ach don chéim BEd i gColáiste san Aingeal, Sligeach. Cnuasach thorthaí Ardeistiméireachta do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh.

Cnuasach thorthaí Ardeistiméireachta do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh

Is féidir le hiarrthóir torthaí scrúduithe Ardeistiméireachta a fuarthas i mblianta éagsúla a chnuasach do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh. (Baineann an lamháltas seo le Clárúcháin Máithreánaigh amháin; ní gá go mbainfeadh sé le riachtanais iontrála na gComh-Ollscoileanna nó na gColáistí Aitheanta.)

Ba chóir a thabhairt faoi deara go háirithe gur gá dóibh siúd atá ag iarraidh dul isteach sa Leigheas amach na bunriachtanais iontrála a bhaint amach in aon suí den Ardeistiméireacht.

Teaghlaim d'ábhair nach bhfuil ceadaithe

- Ní féidir an t-ábhar Fisic agus Ceimic a thairiscint in éineacht le Fisic nó le Ceimic.
- Ní féidir ach dhá ceann de na hábhair seo a leanas a thairiscint: Stair, Stair Eacnamaíoch (nach raibh ar fáil i ndiaidh na bliana 2005), Eacnamaíocht.
- Ní féidir Ceol agus Ceoltóireacht (nach bhfuil ann a thuilleadh) a thairiscint le Ceol.
- Ní féidir Eacnamaíocht Talmhaíochta a thairiscint le hEacnamaíocht.
- Ní féidir Léann Clasaiceach a thairiscint le Laidin nó Gréigis.

N.B. Ní cáilíocht inghlactha í an Ardeistiméireacht Fheidhmeach (LCVP) do chúiseanna máithreánaigh.

3.2 Ar thorthaí scrúduithe GCE agus GCSE

Is féidir le hiarrthóir torthaí scrúduithe GCE/GCSE a fuarthas i mblianta éagsúla a chnuasach do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh. (Baineann an lamháltas seo le Clárúcháin Máithreánaigh amháin; ní gá go mbainfeadh sé le riachtanais iontrála na gComh-Ollscoileanna nó na gColáistí Aitheanta.)

Ba chóir a thabhairt faoi deara go háirithe gur gá dóibh siúd atá ag iarraidh dul isteach sa Leigheas ó 2009 amach na bunriachtanais iontrála a bhaint amach in aon suí den Ardteistiméireacht.

Inghlacthacht ábhair GCE agus GCSE le glacadh do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh

Tá srianta áirithe i bhfeidhm maidir le teaghlaim d'ábhair GCE agus GCSE do chúiseanna máithreánaigh agus ní ghlactar leis na hábhair GCE agus GCSE uilig. Chun tuilleadh eolais a fháil, chomh maith le liosta na n-ábhar GCE agus GCSE atá inghlactha do mháithreánach, féach ar láithreán OÉ www.nui.ie/college. Moltar do mhic léinn dul i gcomhairle le hOifig Iontrála na Comh-Ollscoile nó an Choláiste Aitheanta a bhfuil iarratas á dhéanamh acu leo, d'éolais ar na hábhair GCE/GCSE a nglacfar leo do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh i 2008/2009.

3.3 Ar chomh-thorthaí

Ar chomh-thorthaí scrúduithe na hArdteistiméireachta agus an Mháithreánaigh (chomh fada le scrúdú an Mháithreánaigh na bliana 1992 agus an bhliain sin san áireamh)

Is féidir le hiarrthóir na torthaí a fuarthas i scrúduithe na hArdteistiméireachta agus an Mháithreánaigh (chomh fada le 1992 agus an bhliain sin san áireamh) a chnuasach, ar an gcoinníoll go bhfaightear an dá Ghrád C3s in dhá ábhar éagsúla, agus freisin go bhfaightear an riachtanas Grád C3 ag Ardteistiméireacht as Ardleibhéal. Ní gá go mbeadh an pas faighte sa dá scrúdú in aon bhliain amháin do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh.

Ar chomh-thorthaí scrúduithe GCE agus GCSE agus an Mháithreánaigh (chomh fada le scrúdú an Mháithreánaigh na bliana 1992 agus an bhliain sin san áireamh)

Glacfar leis an gcnuasach de chomh-thorthaí ar na coinníollacha ginearálta céanna agus a bhaineann le Clárúcháin Máithreánaigh ar chomh-thorthaí na scrúduithe Ardteistiméireachta agus na Máithreánaigh.

Ní féidir torthaí scrúduithe Ardteistiméireachta agus GCE agus GCSE a chnuasach do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh, ach amháin sna cúinsí a leagtar síos i roinn 6.3. I gcásanna áirithe, is féidir le hiarrthóirí torthaí an Teastais Sóisearaigh a cheangail le GCE/GCSE do chúiseanna máithreánaigh. Ba chóir d'iarthóirí atá ag iarraidh seo a dhéanamh dul i dteagmháil le OÉ ar an gcéad dul síos.

3.4 Ar thorthaí scrúduithe eile

Tá liosta de cháilíochtaí Eorpacha agus idirnáisiúnta a nglactar leo do chúiseanna Máithreánaigh san Aguisíní. Más mian le mic léinn Clárúchán Máithreánaigh a dhéanamh ar bhonn thorthaí na scrúduithe seo ba chóir dóibh, ar an gcéad dul síos, teagmháil a dhéanamh le hOifig Iontrála na Comh-Ollscoile nó an Choláiste Aitheanta ar mian leo dul isteach ann. Caithfidh na hábhair ina bhfuil pas faighte agus na caighdeáin a sroicheadh a bheidh faoi réir riachtanais na dáimhe mar a leagtar síos i Roinn 4 iad. Ba chóir do shealbhóirí cháilíochtaí eile nach bhfuil ar an liosta dul i dteagmháil freisin leis an Oifig Iontrála den institiúid OÉ ar mian leo dul isteach ann. Féach freisin Roinn 5.4 maidir leis an Diplóma Idirnáisiúnta Baccalaureate agus riachtanas na Gaeilge.

RIACHTANAIS MÁITHREÁNAIGH DÁIMHE/CHOLÁISTE (RIACHTANAIS ÍOSTA IONTRÁLA)

Nóta: Tá na dámha a ndéantar tagairt dóibh sa leabhrán seo, maidir le riachtanais máithreánaigh, faoi mar a luaitear i Reachtaíocht OÉ iad. Níl aon tionchar ag na hathruithe i struchtúr na ndámh i gcuid de na Comh-Ollscoileanna ar riachtanais an Mháithreánaigh.

4.1 Dámh/Coláiste:

- **Ealaíona**
- **Eolaíochtaí Daonna**
- **Fealsúnacht**
- **Léann Ceilteach**
- **Dlí**
- **Eolaíocht Shóisialta**
 - (i) Gaeilge
 - (ii) Béarla
 - (iii) Tríú Teanga atá inghlachta do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh
 - (iv), (v) agus (vi) Aon trí ábhar Máithreánaigh nach bhfuil roghnaithe cheana
- **Tráchtáil**
 - (i) Gaeilge
 - (ii) Béarla
 - (iii) Tríú Teanga atá inghlachta do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh
 - (iv), (v) agus (vi) Aon dhá ábhar eile atá inghlachta do chúiseanna Máithreánaigh
- **Eolaíocht**
- **Eolaíocht agus Teicneolaíocht Bhia**
- **Leigheas (Fiaclóireacht san áireamh)**
- **Innealtóireachta agus Ailtireacht**
- **Leigheas Tréidliachta**
- **Talmhaíocht**
 - (i) Gaeilge
 - (ii) Béarla
 - (iii) Matamaitic
 - (iv) Tríú Teanga atá inghlachta do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh

- (v) Ábhar Eolaíochta Saotharlainne
Is iad seo a leanas na hábhair Eolaíochta Saotharlainne:
Ceimic, Físic, Bitheolaíocht, Físic-le-Ceimic, Eolaíocht
Talmhaíochta
- (vi) Aon ábhar eile atá inghlactha do chúiseanna Clárúcháin
Máithreánaigh

Nótaí

- D'iontráil i gColáistí/nDáimh na hInnealtóireachta agus na hEolaíochta is féidir aon ábhar eile atá inghlactha do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh a chur in áit na Tríú Teanga.
- Tá Teicneolaíocht Inghlactha in áit Ábhar Eolaíocht Saotharlainne i nDámh na hInnealtóireachta, in Ollscoil na hÉireann, Má Nuad.
- Tá Ealaíon inghlactha in áit na Tríú Teanga do mhic léinn ag dul isteach sa Choláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha.
- D'iontráil san Altranais, tá na riachtanais máithreánaigh dáimhe mar an gcéanna leo siúd do Dhámh an Leighis. Is féidir aon ábhar eile atá inghlactha do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh a chur in áit na Tríú Teanga, áfach.
- Tá Eacnamaíocht Bhaile (Ginearálta) (nach raibh ann i ndiaidh na bliana 2003) inghlactha mar ábhar do Chlárúcháin Máithreánaigh do mhic léinn ag dul isteach sa chéim BEd i gColáiste san Aingeal, Sligeach, áit a bhfuil Matamaitic ina ábhar riachtanach Máithreánaigh.
- Is féidir le mic léinn ó thíortha lasmuigh den Aontas Eorpach atá ag tairiscint torthaí ar scrúduithe seachas iad siúd de chuid an Aontais Eorpaigh dhá ábhar aitheanta a chur in áit (a) Gaeilge agus (b) an teanga seachas Béarla.
- Moltar do mhic léinn leabhráin eolais iontrála na gComh-Ollscoileanna nó na gColáistí Aitheanta a léamh do mhionsonraí maidir le riachtanais ar leith d'ábhair/cúrsaí ar leith.

4.2 Caighdeán riachtanach Scrúdú na hArdteistiméireachta

Caithfidh iarrthóirí pas a fháil i sé ábhar ar a laghad roghnaithe de réir riachtanais an choláiste/na dáimhe, mar a leagtar síos i 4.1, le Grád C3 ar a laghad in dhá ábhar ar an Ardleibhéal agus Grád D3 ar a laghad (Gnáthleibhéal nó Ardleibhéal) i gceithre ábhar. Glacfar le Grád E amháin ar Chúrsa Ardleibhéil san Ardteistiméireacht má tá, i measc na n-ábhar eile atá ag an iarrthóir, trí Ghrád C3 ar Pháipéir Ardleibhéil nó ar a laghad Grád B3 amháin agus Grád C3 amháin ar

Pháipéir Ardleibhéil san Ardteistiméireacht nó na Grádanna cothrom leo ag scrúdú an Mháithreánaigh (suas go dtí 1992 agus an bhliain sin san áireamh), nó ar chomh-thorthaí an dá scrúdú.

Scrúduithe GCE/GCSE

Caithfidh iarrthóirí pas a fháil i sé ábhar ar a laghad, faoi réir riachtanais na dáimhe mar a leagtar síos i Roinn 4.1 iad agus iad seo a leanas a fháil:

- **GCE Ardleibhéal**

Grád C ar a laghad in dhá ábhar aitheanta (Glactar le Grád A le Grád D nó Grád E, nó Grád B le Grád D mar chomhionann le dhá Grád C).

- **GCE Leibhéal AS /GCSE Leibhéal**

Leibhéal Grád C ar a laghad i gceithre ábhar aitheanta eile (Glactar le Gráid Ardleibhéil GCE A go D, E nó O mar ghrádanna Pas GCSE O Leibhéal).

Scrúduithe Eile

Caithfidh na hábhair ina bhfaightear pas agus an caighdeán a bhaintear amach a bheith faoi réir na riachtanais Dáimh/Choláiste a leagtar síos thuas. (Féach Aguisíní do liosta na gcáilíochtaí Eorpacha agus Idirnáisiúnta atá inghlactha do chúiseanna Máithreánaigh). Tá tuilleadh eolais ar na grádanna atá de dhíth chun riachtanais an Mháithreánaigh a shásamh ar fáil ó na hOifigí Iontrála. Ba chóir do shealbhóirí cháilíochtaí eile nach bhfuil ar an liosta dul i dteagmháil leis an Oifig Iontrála den institiúid OÉ ar mian leo dul isteach ann. Féach freisin Roinn 5.4 maidir leis an Dioplóma Idirnáisiúnta Baccalaureate agus riachtanas na Gaeilge.

RIACHTANAS NA GAELIGE

5.1 Is é seo a leanas an bunriachtanas maidir le Gaeilge

Caithfidh iarrthóirí a rugadh i bPoblacht na hÉireann (26 contae) pas a fháil sa Ghaeilge i scrúdú na hArdeistiméireachta nó GCE/GCSE. Tá an riachtanas seo i bhfeidhm pé acu an bhfuil an t-iarrthóir ag tairiscint na hArdeistiméireachta nó scrúdú eile do Mháithreánach, ach amháin má shásaítear ceann de na coinníollacha do dhíolúine, mar a leagtar síos ag 5.3 thíos.

5.2 Díolúine ón Ghaeilge d'iarrthóirí a rugadh i dTuaisceart Éireann /Ríocht Aontaithe

I bhfeidhm ón bhliain 2005, beidh díolúine uathoibríoch ón nGaeilge ag iarrthóirí ó Thuaisceart Éireann/Ríocht Aontaithe ag tairiscint cáilíochtaí GCE/GCSE. Ní gá dóibh iarratas a chur faoi bhráid OÉ ina leith.

5.3 Díolúintí eile ón nGaeilge

Is féidir leis na hiarrthóirí seo a leanas díolúine a éileamh ón riachtanas le Gaeilge a thairiscint do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh:

(i) Iarrthóirí a rugadh lasmuigh de Phoblacht na hÉireann (26 contae)

Caithfidh iarrthóirí (seachas iad siúd a rugadh i dTuaisceart Éireann/Ríocht Aontaithe mar a luaitear ag 5.2) cóip dá dteastas breithe a chur faoi bhráid OÉ do dhearbú.

(ii) Iarrthóirí a rugadh i bPoblacht na hÉireann (26 contae) ach,

- a fuair bunoideachas go haois aon bhliain déag lasmuigh de Phoblacht na hÉireann (26 contae); nó
- a chónaigh lasmuigh de Phoblacht na hÉireann (26 contae) le linn trí bliana ar a laghad díreach sula n'éiríonn siad incháilithe do Mháithreánach (féach Roinn 1.3); nó
- a fuair iar-bhunoideachas sna trí bliana díreach roimh incháilitheacht do Mháithreánach dóibh (féach Roinn 1.3) a rugadh lasmuigh de Phoblacht na hÉireann (26 contae).

N.B. *I ngach cás díobh seo, caithfear Dearbhú a chur isteach ó Cheann na Scoile ar a d'fhreastal an t-iarrthóir. Is féidir an Fhoirm Dearbhaithe atá de dhíth don chúis seo a fháil ó Ollscoil na hÉireann, 49 Cearnóg Mhuirfean, Baile Átha Cliath 2, nó a íoslódáil ó www.nui.ie.*

(iii) Iarrthóirí ag tairiscint Teastais Díolúine ón nGaeilge ar bonn mhíchumas foghlama ag cur isteach ar bunscoilleana teanga sa teanga dhúchais (Leasú na Roinne Oideachais ar Rialail 46 'Rialacha agus Cláracha do Mheánscoilleana' maidir le díolúine ón nGaeilge (Ciorclán M10/94 – 1(c)(i));

Caithfidh aon iarrthóir, a fhaigheann díolúine ón nGaeilge ar an mbonn seo agus atá le háit a lorg i gComh-Ollscoil nó Coláiste Aitheanta, cóip den Teastas Díolúine a chur chuig Ollscoil na hÉireann, sínithe ag bainisteoir/príomhoide na scoile agus i dteannta le cáipéisí cuí tacaíochta, viz. tuairisc an tsiceolaithe gairme. Nuair atá sé i gceist ag an iarrthóir teanga eile (seachas Béarla) a thairiscint mar ábhar Ardeistiméireacht, caithfear an bunús le teanga eile a thairiscint, a fhad agus atá díolúine á lorg i dtaobh na Gaeilge, a léiriú go soiléir san iarratas ar dhíolúine.

Bronnfar díolúine ó riachtanas na tríú teanga freisin ar iarrthóirí a bhfuil díolúine ón nGaeilge acu faoi réir na forálach seo.

(iv) Tá OÉ sásta freisin measúnú a dhéanamh ar iarratais a lorgaíonn díolúine ó Riachtanas na Tríú Teanga ó mhic léinn a bhfuil dearbhú ó chleachtóir cáilithe ina leith go bhfuil riocht tromchúiseach displéisce orthu.

Déantar iarratais dá leithéid a mheas ar bhonn aonair agus is féidir iad a chur faoi bhráid na hOllscoile am ar bith tar éis an Teastas Sóisearach a chríochnú. Ba chóir iarratais a bheith i dteannta le Foirm Taipeadta Scoile atá comhlánaithe ag Ceann na Scoile ar a d'fhreastal an mac léinn, maraon le Foirm Dearbhaithe comhlánaithe ag cleachtóir cáilithe. Tá na foirmeacha seo ar fáil ón OÉ, nó is féidir iad a íoslódáil ag www.nui.ie. Ba chóir a thabhairt faoi deara nach nglactar le tuairiscáil ó siceolaithe ag dearbhú displéisce a ghabhann níos faide siar ná trí bhliain i.e. i gcás iontrála i 2010, ní glactar le tuairiscáil a gabhann níos faide siar ná i Meán Fómhair, 2007. Féach freisin ar an nóta ag 6.2

5.4

Ba chóir na pointí seo a leanas a mheabhrú:

- Is féidir le hiarrthóirí a bhfuil díolúine ón nGaeilge acu a thairiscint, mar séú ábhar, aon ábhar eile atá inghlactha do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh.
- Is féidir le hiarrthóirí ó thíortha lasmuigh den Aontas Eorpach atá ag tairiscint torthaí scrúduithe, nach scrúduithe de chuid thíortha an Aontais Eorpaigh iad, aon ábhar aitheanta eile a thairiscint mar mhalairt ar an nGaeilge.
- Is féidir le hiarrthóirí a rugadh **lasmuigh de Phoblacht na hÉireann** (26 contae) a bhfuil **díolúine ón nGaeilge tugtha dóibh**, an Ghaeilge a thairiscint mar ábhar don Máithreánach mar sin féin, mar shásamh ar an riachtanas teanga nach é an teanga Béarla a thairiscint. (Baineann an fhoráil seo le mic léinn ó Thuaisceart Éireann, agus do mhic léinn eile ó lasmuigh d'Éirinn a thairgeann Gaeilge mar ábhar Ardeistiméireachta, GCE nó GCSE.)
- Sásóidh iarrthóirí a thairgeann an Diplóma Idirnáisiúnta Baccalaureate do Mháithreánach, agus a fuair bunoidreachas agus iarbunoidreachas i bPoblacht na hÉireann (26 contae), riachtanas na Gaeilge tré phas a thairiscint sa Ghaeilge san Ardeistiméireacht.
- Mic léinn faoi lagu éisteacht (Féach Roinn 8).

RIACHTANAS NA TRÍÚ TEANGA

6.1 An Tríú Teanga

Mar a léirítear ag Roinn 4.1, caithfidh gach iarrthóir a thairiscint, in éineacht le Gaeilge agus Béarla, Tríú Teanga atá inghlactha do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh ach sna heisceachtaí seo a leanas:

- (i) D'iontráil i gColáistí/nDáimh na hInnealtóireachta agus na hEolaíochtaí, is féidir aon ábhar eile atá inghlactha do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh a chur in áit na Tríú Teanga.
- (ii) Is féidir le mic léinn ag dul isteach i gcúrsaí san Altranas aon ábhar aitheanta eile a chur in áit na Tríú Teanga;
- (iii) Is féidir le mic léinn ag dul isteach sa Choláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha a t-ábhar Ealaín a thairiscint in áit na Tríú Teanga;
- (iv) Is féidir le mic léinn ó thíortha lasmuigh den Aontas Eorpach atá ag tairiscint torthaí scrúduithe, nach scrúduithe de chuid thíortha an Aontais Eorpaigh iad, aon ábhar aitheanta eile a thairiscint mar mhalairt ar an Tríú Teanga (Féach Roinn 5.4);
- (v) Is féidir le mic léinn ó lasmuigh d'Éirinn an Ghaeilge a thairiscint mar ábhar Máithreánaigh. (Féach Roinn 5.4). Baineann an fhoráil seo le mic léinn ó Thuaisceart Éireann, agus freisin do mhic léinn eile ó lasmuigh d'Éirinn a thairgeann Gaeilge mar ábhar Ardteistiméireachta, GCE nó GCSE;
- (vi) Mic léinn faoi lagú éisteachta (Féach Roinn 8)

6.2 Mic léinn i riochtaí tromchúiseacha disléicse

Tá OÉ sásta freisin measúnú a dhéanamh ar iarratais a lorgaíonn díolúine ó Riachtanas na Tríú Teanga ó mhic léinn a bhfuil dearbhú ó chleachtóir cáilithe ina leith go bhfuil riocht tromchúiseach disléicse orthu. Déantar iarratais dá leithéid a mheas ar bhonn aonair agus is féidir iad a chur faoi bhráid na hollscoile am ar bith tar éis an Teastas Sóisearach a chríochnú. Ba chóir iarratais a bheith i dteannta le Foirm Taifeadta Scoile atá comhlánaithe ag Ceann na Scoile ar a d'fhreastal an mac léinn, maraon le Foirm Dearbhaithe comhlánaithe ag cleachtóir cáilithe. Tá na foirmeacha seo ar fáil ón OÉ, nó is féidir iad a íoslódáil ag www.nui.ie. Ba chóir a thabhairt faoi deara nach nglactar le tuairiscáil ó siceolaithe ag dearbhú disléisce a ghabhann níos faide siar ná trí bhliain. (i.e. i gcás iontrála i 2010, ní glactar le tuairiscáil a ghabhann níos faide siar ná 1 Meán Fómhair 2007. Bronnfar dídúine ó riachtanas na tríú teanga freisin ar iarrthóirí a bhfuil ón nGaeilge acu faoi réir na forálach seo.)

Nota: Chuaigh an Cumann um Rochtain Ardoideachais agus Míchumais (AHEAD) i bhfeidhm ar OÉ agus an sainmhíniú seo thíos ar dhísléicse á ghlacadh:

Tá an dísléicse ar cheann de mhíchumais foghlama éagsúla. Is easláinte ar leith teanga-bhunaithe é le bunús coimpléascach agus is iad na saintréithe atá aige ná deacrachtaí le focail aonair a dhíchódú, de ghnáth mar thoradh ar easpa sa phróiseáil fhóneolaíoch. Go minic ní bhítear ag súil leis na deacrachtaí seo le focail aonair a dhíchódú i gcomhthéacs aoise agus cumais eile cognaíocha; ní tharlaíonn siad mar thoradh ar mhíchumas ginearálta forbartha nó lagú aireachtála. Léirítear dísléicse le deacrachtaí athraitheacha maidir le foirmeacha éagsúla teanga, agus go minic, i dteannta le fadhbanna léitheoireachta, bíonn fadhb shuntasach le cumas a bhaint amach i scríobh agus litriú.

6.3 Mic léinn ó lasmuigh den Aontas Eorpach ag tairiscint na hArdeistiméireachta

Tá na socrúithe speisialta seo a leanas i bhfeidhm maidir le mic léinn ó thíortha lasmuigh den Aontas Eorpach nach é an Béarla a gcéad teanga agus a thairgeann an Ardeistiméireacht do chúiseanna Máithreánaigh. Go ginearálta, beidh ar iarrthóirí dá leithéid teanga eile seachas an Béarla a thairiscint don Mháithreánach. Is féidir le hiarrthóirí sa chás seo teanga san Ardeistiméireacht nó deimhniú roghnach i dteanga, atá inghlactha don Ollscoil. Mar shampla, glactar le scrúduithe i dteangacha, nach teangacha de chuid an Aontais Eorpaigh iad, atá ar fáil ag leibhéal GCE/GCSE mar shásamh ar an riachtanas teanga seo. Sna cúinsí seo, tá cead ag iarrthóirí torthaí na hArdeistiméireachta a mheasc le toradh na teanga sa GCE/GCSE. I gcás scrúduithe eile seachas GCE/GCSE, déanann an Ollscoil iarratais a mheas ar bhonn aonair.

Bá chóir a mheabhrú i ngach cás go gcaithfidh mic léinn sé ábhar Ardeistiméireachta a thairiscint.

RIACHTANAS AN BHÉARLA ÁIT NACH É AN BÉARLA AN CHÉAD TEANGA

Caithfidh gach iarrthóir riachtanas an teanga Béarla a shásamh. Is féidir le hiarrthóirí nach é an Béarla an chéad teanga acu an riachtanas a shásamh ar bhealach ar bith díobh seo a leanas:

7.1 **Béarla i Scrúdú Máithreánaigh Ollscoil na hÉireann**

Ag Leibhéal 4 nó níos airde, roimh 1985; ag Leibhéal D nó níos airde sa bhliain 1985 nó ina dhiaidh sin.

7.2 **Teastas OÉ in Staidéar sa Teanga Béarla**

(á bhronnadh faoi láthair ag Coláiste Ósta na Sionna).

7.3 **Béarla san Ardeistiméireacht**

Béarla ag Grád D gnáthleibhéal nó níos airde.

7.4 **Ollscoil Bhaile Átha Cliath (Coláiste na Tríonóide)**

Cumadóireacht Bhéarla (ní Litríocht an Bhéarla) ag Leibhéal Pas nó níos airde.

7.5 **Boird/Eagrais Scrúdúcháin Ríocht Aontaithe**

- Teanga Béarla GCE O Leibhéal ag Grád C nó níos airde
- Teanga Béarla GCSE ag Grád C nó níos airde
- Litríocht an Bhéarla GCSE ag Grád C nó níos airde
- CSE Grád 1 Pas sa Bhéarla

An caighdeán seo a leanas i scrúduithe sa Teanga Béarla tugtha ag Boird Scrúdúcháin áirithe – ceann ar bith de:

- Assessments and Qualifications Alliance (AQA) C nó níos airde
- Oxford Cambridge and RSA Examinations (OCR) C nó níos airde
- Edexcel Foundation C nó níos airde
- University of Cambridge ESOL Certificate in Proficiency in English (CPE) Pas
- University of Cambridge ESOL Certificate in Advanced English (CAE) C nó níos airde
- International English Language Testing System (IELTS) Patrúin Tástála A agus B, le meánscór de 6.0 thar na codanna ar fad.

7.6 **Scrúdú an Mháithreánaigh i dTiortha AE**

Scrúduithe Máithreánaigh ó thiortha de chuid an Aontais Eorpaigh áit a thairgtear Béarla mar ábhar agus baintear amach leibhéal inghlactha.

7.7 **Norwegian Certificate of Upper Secondary Education**

Scór de 4 nó níos airde sa Bhéarla sa Chéad Chuid.

7.8 Hong Kong Education Examination Authorities

- Hong Kong Certificate of Education, English Language Syllabus B: Grád C nó níos fearr.
- Hong Kong Examination Authority, Advanced Level Use of English: Grád C nó níos fearr.

7.9 Sri Lankan National Certificate in English:

Leibhéal Pas nó níos fearr

7.10 Scrúduithe eile i dteanga an Bhéarla

(i) *Test of English as a Foreign Language (TOEFL)*

Scór íosta de 550 sa Test of English as a Foreign Language (TOEFL) á reachtáil ag Ollscoil Princeton

(ii) *Test of English for International Communication (TOEIC)*

Scór íosta de 750

(iii) *International English Language Testing System (IELTS)*

Patrúin Tástála A agus B, le meánscór de 6.0 thar na codanna ar fad

Ba chóir a mheabhú gurb iad seo na riachtanais íosta sa Bhéarla agus gur féidir go mbeadh riachtanais níos airde leagtha síos ag Dámha/Coláistí.

MÁITHREÁNACH D'IARRTHÓIRÍ FAOI LAGÚ ÉISTEACHTA

Is féidir le mic léinn a dtugann údarás cuí gairmiúil deimhniú don Ollscoil ina leith go bhfuil lagú tromchúiseach éisteachta orthu máithreánach a bhaint amach i sé ábhar mar seo a leanas:

- Gaeilge nó Béarla
- Aon chúig ábhar eile atá inghlactha do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh ar an gcoinníoll go sásaítear riachtanaís dáimhe seachas sin.

MÁITHREÁNACH AR BHLIANTA AIBÍ

Is féidir le mic léinn aibí (i.e. mic léinn atá 23 bliain d'aois ar an 1 Eanáir sa bhliain féilire iontrála) máithreánach a fháil ón Ollscoil ar mholadh Chomhairle Acadúil de Chomh-Ollscoil nó Coláiste Aitheanta chun dul isteach ar chúrsa staidéir, sa Chomh-Ollscoil nó Coláiste Aitheanta sin, a bhfuil céim de chuid na hollscoile mar thoradh air. I gcás chúrsaí páirtaimseartha, is féidir máithreánach a thabhairt do mhic léinn 21 bliain d'aois. Moltar do mhic léinn na leabhráin eolais cuí de chuid na Comh-Ollscoile nó an Choláiste Aitheanta a léamh do bhreis eolais a bhaineann le Clárúchán Máithreánaigh ar bhonn na mblianta aibí.

MÁITHREÁNACH AR CHRÍOCHNÚ CHÚRSA ROCHTANA OÉ

Ar mholadh ó Uachtarán Chomh-Ollscoile, is féidir leis an Ollscoil máithreánach a thabhairt do mhic léinn a chríochnaigh go sásúil Cúrsa Rochtana Faofa i gComh-Ollscoil, nó a théann isteach san Ollscoil tré Chlár Faofa Rochtana/Boinn. Moltar do mhic léinn dul i gcomhairle leis an gComh-Ollscoil chuí do thuilleadh eolais maidir le Clárúchán Máithreánaigh ar chríochnú sásúil de Chúrsa Rochtana Faofa nó Clár Faofa Rochtana/Boinn.

MÁITHREÁNACH DO SHEALBHÓIRÍ CHÁILÍOCHTAÍ HETAC (NCEA)

Tabharfar Máithreánach do shealbhóirí cháilíochtaí ag leibhéal 6 agus níos airde den Chreatlach Náisiúnta de Cháilíochtaí bronnta ag HETAC nó cáilíochtaí inchurtha NCEA.

MÁITHREÁNACH DO SHEALBHÓIRÍ DHÁMHACHTAINÍ FETAC (NCVA) AG LEIBHÉAL 5 AGUS LEIBHÉAL 6

Tabharfar Máithreánach do shealbhóirí dhámhachtainí FETAC (NCVA) Leibhéal 5 nó Leibhéal 6 le Gradaim i gcúig mhodúil, d'iontráil do chúrsaí céime i réimsí gaolmhara.

(Ba chóir do mhic léinn ar mian leo Clárúchán Máithreánaigh a chur I gcrích bunaithe ar thorthaí na ndámhachtainí FETAC (NCVA) Leibhéal 5 nó Leibhéal 6 teagmháil a dhéanamh, ar an gcéad dul síos, le hOifig Iontrála na Comh-Ollscoile nó an Choláiste Aitheanta ar mian leo dul isteach ann.)

EOLAS DON LÁR-OIFIG IONTRÁLA (CAO)

Cuirfidh OÉ an Lár-Oifig Iontrála ar an eolas maidir le díolúintí a thugann an Ollscoil do chúiseanna Clárúcháin Máithreánaigh. Mar sin féin, cé go bhfuil OÉ sásta cuidiú le mic léinn tré eolas a thabhairt don CAO ar dhíolúintí atá tugtha, tá sé de fhreagracht ar mhic léinn a chinntiú go bhfuil an t-eolas seo taifeadta i gceart ar an Ráiteas ar Thaifead Iarratais a fhaigheann mic léinn ón CAO ag deireadh mhí Bealtaine (nó an Ráiteas leasaithe, nuair atá an díolúine tugtha ag OÉ tar éis don CAO an ráiteas tosaigh a eisiúint). I gcás díolúintí tugtha d'iarthóirí ag an Ollscoil sula mbíonn uimhreacha CAO ar fáil, tá iachall ar iarthóirí an Ollscoil a chur ar an eolas faoina n-uimhreacha CAO nuair atá siad ar eolas acu.

14

AGUISÍN 1 /APPENDIX 1

Cáilíochtaí Eorpacha agus Idirnáisiúnta a ghlactar don Máithreánach;

15

AGUISÍN 2 /APPENDIX 2

Eolas ar riachtanais Mháithreacháin OÉ do sealbhóirí cáilíochtaí an Aontais Eorpaigh agus an Dioplóma idirnáisiúnta:

(Féach leathanaigh 24 agus 25 den leagan Béarla.)

